Позоришни Лист

БЕОГРАД 25. ФЕБРУАРА 1901. | УРЕДНИК Бранислав Ђ. Нушић | ГОДИНА ПРВА — БРОЈ 12.

Кнез Сумбатов-Јужин

У нашој средини се налази и у уторак са „Руј Блазом“ почиње давати своје представе велики руски драмски уметник, љубимац московске позоришне публике, одличан драмски писац — *Кнез Александар Ивановић Сумбатов-Јужин*.

Јужин је у сваком погледу интересантна појава. Од боље породице, но што је његова, нити са толико љубави према позоришној уметности, није се још нико одважио да ступи на позорницу. Веома је лако појмити са колико се препрека имао борити *Кнез*, док је пробио пута до жељене мете. Али кад је свршио и правни факултет на петроградском универзитету, он је сасвим скршио предрасуду и ступио на позоришне даске, на којима је отпочео радити, и данас успешно ради, и као глумац и као песник.

Јужин је још у пуној мушкој снази; родио се 4. септембра 1857. године на имању своје матере, рођене Калогривове, у Одојевском округу Тулске губерније, и припада једној од најзнатнијих грузинских породица. Васпитавао се у тифлиској гимназији, где је свршио курс 1877. године. Четири године доцније сврши правни факултет на петроградском универзитету. У то се време већ сматрао као један од познатих уметника петроградских клубова и периодичних петроградских антрприза.

Његова тежња ка позоришту испољила се врло рано, скоро још од петог разреда гимназије. Још као дечко он је стално учествовао у домаћим позориштима. По свршетку гимназије, већ је играо главније улоге на већим дилетантским позориштима, разуме се, без икаква одређена правца.

У Петрограду је кнез Сумбатов још прве зиме почео узимати учешћа у клубовским позориштима. У лето, између првог и другог универзитетског курса, написао је већ драму *Громобран*. *Громобран* је био одобрен и од књижевно-уметничког одбора али није даван на званичним позорницама. У Москви је тај комад приказиван у Уметничком Клубу.

Од тада је кнез Сумбатов већ непрестано играо и писао за позоришта. Првог октобра 1881. године даван је у Москви у Малом Театру, један од првих његових комада: *Лишће шуми*, а 1884. — *Муж знаменитости*, 1886. — *Арказанови*, 1888. — *Окови* и најзад 26. децембра 1890. историјски комад *Цар Јован IV*. Окови су познати и нашој публици.

Још пре свршетка универзитета кнез Сумбатов је тврдо одлучио да ступи на позорницу. То му, ипак, није сметало да сврши правни факултет. Морао се пробијати кроз много препрека, но природа је кнезу Сумбатову доделила и толико снажне воље, колико велике љубави према уметности.

У почетку 1882. године био је ангажован у позоришту г-ђе Бренко за јуначке улоге. Но трупа је била веома велика. И све оне улоге, о којима тако радо сања сваки млад уметник, пролазиле су мирно мимо Јужина. Али то није сметало, да он са сваком новом улогом обрати на се све више пажње.

У лето 1882. год. Јужин је ангажован у трупу Малога Театра. Први деби његов био је 30. августа 1882 год. у улози Чацкога. Публика се одазвала према почетнику, који је дао много огња и искрености, веома бурно. Затим је почео брзо задобијати и симпатије у штампе, и поверење драматургâ, који су давали у Малом Театру његове комаде. Успех његов растао је скоро с беспримерном брзином.

Последњих година он заузима једно од најзнаменитијих места у славној трупи Малога Театра. Он је успео да одигра један низ улога, које могу служити као крајњи циљ сваког великог уметника. Не пребројавајући их све редом, указаћемо само на његове најкрупније производе: Карла V, Мортимера, Нерона, Санча Ортиса, Чацкога, Јага, Егмонта и најзад Магбета. За овима стоји читава маса важних и крупних улога врло драмскога карактера, као што су Отело, Ричард III. и т. д.

1890. године председник француске републике подарио је кнезу Александру Ивановићу звање Officier d' Academie.

Савесно вршење дужности, достојно дубокога уважења, и његов озбиљни, неуморни рад дају пуно право да верујемо, да ће се и даље још развијати његова снага и дар и да ће нам он дати нови низ крупних и уметничких производа.

Улоге, у којима ће се предуцирати у нашем позоришту, јесу најтежи драмски производи; то су најомиљеније тачке у репертоарима највећих глумаца светских, са којима се они тако радо продуцирају, кад хоће да покажу колико вреде.

Нећете наћи ни једног великог трагичара, ма које народности био, а да у списку његових омиљених улога не стоји на првом месту: *Отело, Ричард III., Магбет, Кин, Руј Блаз.*

Мекан и пријатан руски језик, који је Тургењев онако лепо опевао, надамо се, да ће дати игри милога нам госта интересантан колорит и неку нову чар, те да ће само допринети успеху његове уметничке продукције.

ПОЗОРИШНЕ ВЕСТИ

Добро нам дошао. Синоћ, брзим возом стигао је у нашу престоницу драги гост Кнез Александар Ивановић-Јужин. На станици га је дочекала Управа Краљевско Српског Народног Позоришта и многи чланови, који синоћном представом нису били заузети а осим ових и одбор грађана који је нарочито образован за дочек Кнежев. Добро нам дошао!

Одбор. Одбор грађана за дочек Кнеза Сумбатова држао је своју последњу седницу у канцеларији Управе Народног Позоришта, у среду 21. ов. мес. На овој седници одбор је утврдио све појединости и поставио ужем одбору у задатак, да их изведе.

Кнежева пратња. Са Сумбатовом — Јужином стигли су још и његов лични суфлер, гардеробар и фризер.

Изасланици. Од стране Управе Народног Позоришта као и од стране одбора за дочек Кнеза Сумбтова, изашли су многи до Новога Сада у сретање Кнезу Сумбатову и отуд с њим заједно допутовали.

Одсео. Наш гост Кнез Сумбатов са својом пратњом одсео је у „Гранд Хотелу".

Позоришни Лист. Почев од данашњег броја *Позоришни Лист* излазиће стално сваке представе. Да би наши читаоци добили што више текста, огласи се неће више доносити. Тако ће лист сада бити текстом знатно већи, јер ће имати у два броја шест страна чистог текста, место досадашње четири а читаоци и посетиоци позоришта ће га од сад добијати по исту цену, по коју су раније добијали позоришне листе. На ово се управа смела да одважи тек пошто се уверила у одличан одзив и пријем, на који је *Позоришни Лист* наишао. Лист је до сад обезбедио себи 600 претплатника а како се с дана на дан све боље уређује извесно ће и број претплатника бити све већи. Појединн бројеви стају 10 пара динарских.

Оболео. Редитељ и члан Краљ. Срп. Народног Позоришта г. Милорад Гавриловић, оболео је теже, тако да неће моћи ни режијом ни игром учествовати у представама Кнеза Сумбатова.

Места. Велика је навала за места за представе у којима суделује Кнез Сумбатов. Позоришна Управа учинила је све са своје стране да стане на пут препродавцима. Ко жели још да задржи места може се од данас јављати благајни сваког дана и пре и после подне.

Банкет. За велики банкет који ће Кнезу Сумбатову ове недеље приредити грађани наше престонице, могу се они који желе участвовати пријавити Управи Краљ. Позоришта, књижари М. Стајића или г. Драгомиру Брзаку, члану одбора. Улазница за банкет је 12 динара у што се рачуна и јело и пиће.

Окови. Поново свраћамо пажњу позоришних пријатеља да се вечерас представљају у Народном Позоришту „*Окови*", драма у четири чина, коју је написао Кнез А. И. Сумбатов и с руског превео г. Милован Ђ. Глишић. По првој подели по којој су већ и неке пробе одржане, улогу Пропорјева имао је г. Гавриловић а Хворостњева г. И. Станојевић; али како је г. Гавриловић теже оболео, улогу Пропорјева примио је г. И. Станојевић а Хворостњева г. Сава Тодоровић. Овој представи присуствоваће и сам Кнез Сумбатов, као писац. Како су за ову представу цене редовне, надамо се, да ће позориште бити што обилатије посећено, те како би се и тим начином указала достојна пажња угледноме писцу.

Табло. Из слика управе и чланова Краљевскога Позоришта, рађених за албум, који се има поднети Кнезу Александру Ивановићу Сумбатову, израдио је фотограф г. М. Јовановић ванредно укусан табло.

Слике Кнеза Сумбатова. У излозима г. г. М. Јовановића фотографа, М. Стајића, Д. Ђорића и А. Пурића књижара, у дуванској радњи Д. Романовића и још по многим излозима, изложене су фотографије нашега госта Кнеза Сумбатова.

НАШИ·СЛОВЕНСКИ·ГОСТИ

ЧЛАН ИМПЕРАТОРСКИХ ПОЗОРИШТА У МОСКВИ

А. К. С. Јужин

ПРЕДСТАВА 39. **ВАН ПРЕТПЛАТЕ 1.**

У уторак 27. фебруара 1901. год.

РУЈ БЛАЗ

Драма у 5 чинова од Виктора Хига, превео Душан Л. Ђокић. — Редитељ г. Љ. Станојевић.

Јужин у улози Руј Блаза

СРПСКО КРАЉЕВСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

ПРЕДСТАВА 37. **ДНЕВНА 11.**

У БЕОГРАДУ, У НЕДЕЉУ 25. ФЕБРУАРА 1901.

Ђ И Д О

Слика из сеоског живота у пет чинова, с певањем, написали Веселиновић и Брзак. Музика од Даворина Јенка. — Редитељ г. **Рајковић.**

ЛИЦА:

Маринко, Станојло, Андрија — богати сељаци — г. Божовић, г. Д. Петровић, г. Л. Рајковић
Здравко, син Маринков — г. М. Петровић
Максим, син Андријин — г. Динуловић
Милић, другар Здравков — г. Павловић
Богдан, брат Станојлов — г. Спиридоновић
Јован, Петар — одборници — г. Д. Јовановић, г. Тодоровић
Радосав, кмет — г. Рисантијевић
Учитељ — г. Папић
Поп — г. Стојчевић

Први, Други, Трећи — момак — г. Л. Поповић, г. И. Динуловић, г. Станковић
Павлија, жена Маринкова — г-ђа Јовановићка
Живана, жена Маринковог синовца — г-ђа Тодосићка
Марија, жена Андријина — г-ђа Рајковићка
Љубица, ћерка Станојлова — г-ца Јурковићева
Петра, њена другарица — г-ђа Павловићка
Прва, Друга, Трећа — девојка — г-ца Миљковићева, г-ца Николићева, г-ђа Ђурђевићка

Сеоски писари, сељаци, сељанке. — Догађа се у Мачви.
Први чин: на прелу. — Други чин: пред кућом Станојловом, и код суднице. — Трећи чин: у куће Маринковој и на ливади. — Четврти чин: у кући Андријиној, и у воћу око куће Станојлове. — Пети чин: у кући Маринковој.

ПРЕДСТАВА 38. **У ПРЕТПЛАТИ 25.**

У БЕОГРАДУ, У НЕДЕЉУ 25. ФЕБРУАРА 1901.

О К О В И

Драма у 4 чина, од кнеза А. И. Сумбатова, превео с рускога Мил. Ђ. Глишић. Редитељ г. **Љ. Станојевић.**

ЛИЦА

Сергије Владимировић Волинцев, врло богат спахија — г. Љ. Станојевић
Анчица (Ана Сергијевна), његова кћи — г-ца Миљковићева
Олга Николајева Гарањина, живи у његовој кући — г-ца Поповићева
Анфиса Андрејевна Гарањина њена мати, богата спахиница — г-ђа Гргурова
Андреја Андрејевић Хворостьев, њен брат — г. Тодоровић
Вера Андрејевна Бикајева његова кћи, млада удовица — г-ца Јурковићева

Јевтихије Васиљевић Карчин виши војни чиновник у оставци — г. Павловић
Јелена Федоровна, његова жена — г-ђа Павловићка
Нина Александровна, Волинцева — г-ца Нигринова
Арина Пантелејмоновна Мајер, њена мати — г-ђа Радуловићка
Ђорђе Димитријевић Пропорјев — г. И. Станојевић
Слуга Волинцевљев — г. Спиридоновић
Слуга у гостионици — г. Стефановић

Догађа се у Русији, у великом приморском граду на југу. — Доба садашње.
Први и трећи чин: код Волинцева. — Други и четврти чин: у Нинином стану у гостионици. — Сва четири чина догађају се у један дан.

ОРКЕСТАР:

КАПЕЛНИК — г. **Покорни.**

1. **„Живот за Цара“** Увертира од Глинке — 2. **„Руске народне песме“** Потпури од Свободе — 3. **„Toreador et Andalouse“** Болеро, од Рубинштајна. — 4. Потпури из опере **„Евгеније Оњегин“** од Чајковског.

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ